

Offentliggjort d. 9. april 2011

Hobby eller erhverv[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Den 5. april 2011 blev i Jyllandsposten under overskriften ”Skat jagter hobbyvirksomheder” omtalt en særlig indsats fra Skat med henblik på at undersøge, hvorvidt givne aktiviteter reelt er hobbyvirksomhed og ikke erhvervsvirksomhed, således at der med urette er fratrukket moms eller fratrukket underskud ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Skattesager om hobby kontra erhverv er indenfor skatteretten en velkendt problemstilling. I perioder har særligt ejere af mindre landbrug samt ejere af stutterier været i søgelyset. Også ejere af luksusbåde købt med henblik på udlejning har i en årrække tiltrukket sig skattemyndighedernes opmærksomhed. Ét af de seneste, endnu ikke offentliggjorte, eksempler er en sag om en virksomhed indenfor et liberalt erhverv med flere ansatte, hvor Skat har nægtet fradragsret for flere års driftsunderskud.

Skattemæssig forskel på hobby eller erhverv

Ved *hobbyvirksomhed* vil indtægtserhvervelsen som udgangspunktet ikke være det primære formål. Virksomheden vil typisk være et udslag af en personlig interesse, og en vis personlig deltagelse i virksomheden er almindelig.

Er der tale om en *erhvervsvirksomhed*, vil driftsunderskud kunne fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Og har ejeren eller dennes hustru sideløbende en lønindkomst, vil underskuddet ved erhvervsvirksomhed kunne modregnes i denne lønindkomst. Et eventuelt nettounderskud kan fremføres til fradrag i senere års indtægter.

Offentliggjort d. 9. april 2011

Overskud ved en hobbyvirksomhed skal beskattes. Et underskud kan derimod ikke fratregkes. Der er følgelig en åbenbar interesse i at få kvalificeret en given aktivitet som erhvervsvirksomhed, hvis der er underskud.

Opgørelse af indtægten ved hobbyvirksomhed

Mens der foreligger særdeles udførlige regler samt en massiv praksis vedrørende opgørelsen af indtægter ved erhvervsvirksomhed, herunder hvilke udgifter, der kan fratregkes, er reglerne for opgørelse af driftsresultatet ved hobby ikke særligt klare.

Hvis den pågældende hobby medfører en indtægt, beskattes en eventuel nettoindkomst. Der kan kun fratregkes de omkostninger, der har været forbundet med indkomsten, og et eventuelt underskud kan ikke fratregkes i anden indkomst. Fradragsretten er gjort kildebegrænset. Underskud i et givet indkomstår ved hobbyvirksomhed kan heller ikke fremføres til modregning i senere års indkomst ved hobbyvirksomhed.

Som eksempel kan nævnes en sag fra 2005, hvor en skatteyder, der var eliteidrætsudøver med løb som disciplin, modtog løbeudstyr og sportstøj som sponsorbidrag. Da udgifter til løbesko, løbetøj m.v. havde den fornødne driftsmæssige relevans i forbindelse med skatteyderens hobbyvirksomhed, var skatteyderen efter Landsskatterettens opfattelse berettiget til korresponderende fradrag. Men havde udgifterne oversteget indtægterne, kunne dette underskud altså ikke fratregkes noget sted, ligesom underskuddet ikke kunne fremføres til fradrag næste år.

Erhverv eller hobby

Spørgsmålet om, hvorvidt en virksomhed er erhvervmæssig, vil normalt ikke give anledning til tvivl, hvis virksomheden er rentabel, dvs. at virksomheden over en lidt længere periode giver overskud på den primære drift, mulighed for forrentning af fremmedkapital og den investerede egenkapital samt en rimelig driftsherreløn.

Offentliggjort d. 9. april 2011

Bedømmelsen af, om en virksomhed er erhvervsmæssigt drevet, foretages ud fra en samlet konkret vurdering af virksomheden, hvori alle relevante forhold skal inddrages. I praksis foretages der ofte syn og skøn, som kan hjælpe skatteyderen til at bevise, at der er tale om erhverv. Et sådant syn og skøn betales ofte af det offentlige, og er altså omkostningsfrit for skatteyderen.

Baseret særligt på domstolspraksis, har Skat i den såkaldte Ligningsvejledning peget på en række forhold, der vil indgå i vurderingen af, om der er tale om hobby eller erhverv. Jeg har til de enkelte momenter knyttet nogle kommentarer:

- Om der er udsigt til, at virksomheden før eller siden vil give overskud (er rentabel). Dette moment har spillet en central rolle i eksempelvis de mange sager om, hvorvidt et landbrug er drevet erhvervsmæssigt eller blot var erhvervet som hobbyvirksomhed. Er der afholdt syn og skøn i sager om landbrug, indgår i skønsetemaerne ofte spørgsmål om, hvorvidt driftsformen var sædvanlig for en ejendom som i den konkrete sag, og i givet fald om en sådan sædvanlig driftsform ville kunne give overskud på den primære drift før eller efter af- eller nedskrivninger og bidrage til forrentning af den i ejendommen og driften investerede kapital. Kan syns- og skønsmanden bekræfte dette, har landmanden en god sag. I sager om bådudlejning er det afgørende for sagernes udfald, om der er udsigt til, at virksomheden kan give et forsvarligt afkast af den investerede kapital.
- om virksomhedens underskud er forbigående, f.eks. som følge af indkøringsvanskeligheder, eller om virksomheden vedvarende forudsætter, at ejeren har stabile indtægter fra anden side for at neutralisere et underskud
- om skatteyderen forud for virksomhedens start har undersøgt lønsomheden/udsigterne til rentabel drift, herunder om der har været lagt budgetter m.v. Det kan dog her tilføjes, at vidtløftige budgetter nok ikke vil kunne være afgørende for sagens udfald.
- om virksomheden har den fornødne intensitet og seriøsitet. Som et skoleeksempel kan her peges på en sag, hvor en person ville handle med antikviteter, men kun holdt butikken åbent lørdag formiddag, hvor han havde fri fra arbejde. Her

Offentliggjort d. 9. april 2011

kunne underskuddet ikke fratrækkes, da der efter Landsskatterettens opfattelse var tale om hobbyvirksomhed.

- om ejeren har særlige faglige forudsætninger for at drive virksomheden, eksempelvis om en landmand har ”Det grønne Bevis”, og om virksomheden har en naturlig sammenhæng med skatteyderens eventuelle øvrige indtægtsgivende erhverv
- om der er andre end erhvervsmæssige formål med virksomheden. Dette kriterium er selvsagt relevant, hvis der er tale om en aktivitet, der normalt udøves som hobbyvirksomhed. Eksempelvis hvis der er tale om musikere, ivrige fotografer m.v.
- om skatteyderen har været afskåret fra at anvende virksomhedens aktiver til privat brug. I sager om bådudlejning vil den blotte forekomst af privat benyttelse af båden, som udgangspunkt udelukke, at virksomheden anses for erhvervsmæssigt anlagt.
- om virksomhedens omfang/varighed er af en vis størrelse. Til dette kriterium kan supplerende anføres, at det er yderst sjældent, at skattemyndighederne rejser sager om hobbyvirksomhed, hvis der ligefrem er ansat personale.
- om driftsformen er sædvanlig for virksomheder af den pågældende art. Også dette moment indgår særdeles ofte i de såkaldte landbrugssager, hvor det skal vurderes, om ejendommen er drevet på en sædvanlig og hensigtsmæssig måde, når henses til jordforhold m.v.
- om virksomheden lever op til den erhvervsmæssige standard, der er gældende for det pågældende erhverv
- om virksomheden i givet fald kunne sælges til tredjemand, dvs. om den trods hidtidigt underskud i tredjemands øjne måtte have potentiel indtjeningsværdi, eller om den slet ikke kunne tænkes drevet løsrevet fra den ejendom, person eller det regi, hvor den hidtil har været drevet.

Det skal særligt fremhæves, at ingen af disse kriterier i sig selv er afgørende for vurderingen af, om virksomheden er erhvervsmæssig. Det afhænger bl.a. af, hvilken type

Offentliggjort d. 9. april 2011

virksomhed, der er tale om, men rentabilitetsbetragtningen har været lagt til grund i mange afgørelser. En virksomhed kan udmærket være erhvervsmæssig, selv om kun få af disse kriterier er opfyldt. Er der eksempelvis tale om en nystartet virksomhed, hvor indtjeningen er baseret på nogle særlige omstændigheder og kvalifikationer hos ejeren, kan det udmærket tænkes, at denne virksomhed kører med underskud i en flerårig opstartsfase, og samtidig at virksomheden er usælgelig som følge af, at hele grundlaget for virksomheden er ejerens særlige kvalifikationer, uden at der dermed er tale om hobby.

Sager om hobby eller erhverv dukker op i bølger, og ifølge Jyllandsposten den 5. april 2011 har SKAT kastet et kritisk lys på over 4.000 virksomheder, så det må forventes, at der i den nærmeste fremtid vil blive rejst et større antal sager om hobby eller erhverv.

— o —